

THE WORLD
BANK

MOLDOVA

Proгноza economică actualizată

2 aprilie 2014

- **Economia a depășit așteptările în 2013, în timp ce poziția externă a rămas puternică.**
- **Prognozăm decelerarea creșterii în 2014 și ne așteptăm ca politicile macroeconomice să rămână adecvate.**
- **Volatilitatea mediului extern, provocările sectorului financiar și ciclul politic intern prezintă riscuri semnificative.**

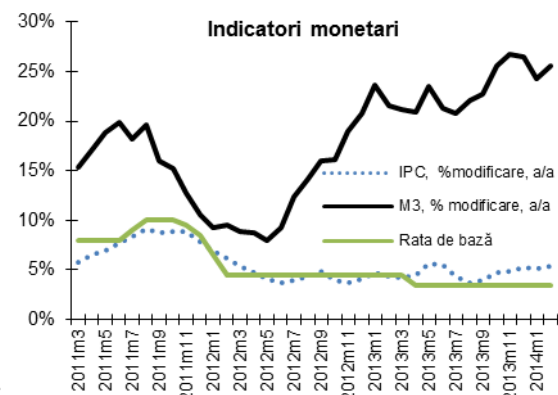
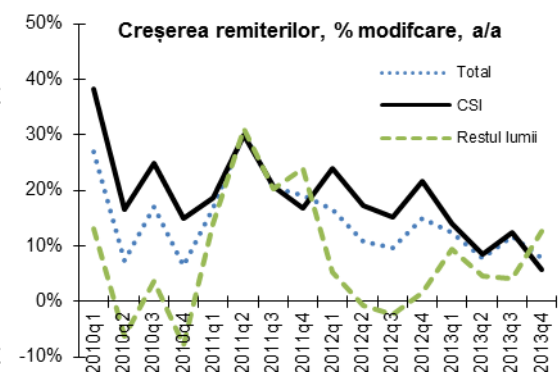
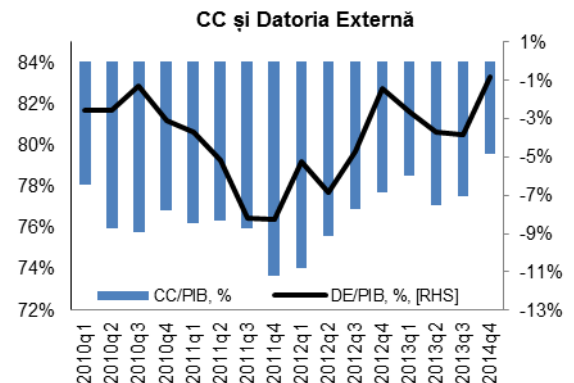
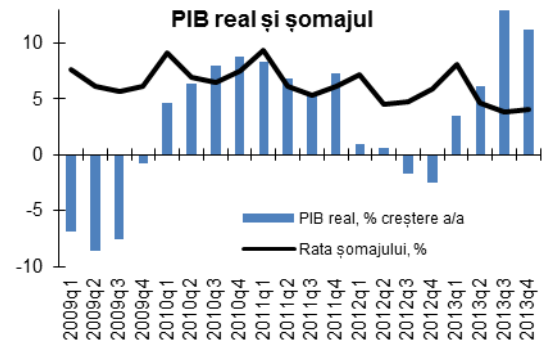
Evoluțiile economice recente

În 2013 economia Moldovei a înregistrat o creștere record de 8,9 la sută. În al patrulea trimestru din 2013, determinată de recuperarea și expansiunea sectorului agricol, urmare a unui an precedent cu o recoltă slabă, economia a crescut cu 11,2 la sută. În 2013 agricultura a contribuit cu jumătate din creșterea economică, înregistrând 41 la sută. Industria alimentară și constructoare de mașini au determinat creșterea industriei prelucrătoare, înregistrând 8,8 la sută. Alimentat de remiteri și salarii, consumul gospodăriilor a fost principalul determinant al creșterii pe partea de cheltuieli (+6,5 la sută). Recolta bună a majorat stocurile cu 1,7 pp din PIB, în timp ce investițiile fixe au crescut modest: 3,3 la sută. Exporturile au crescut de două ori mai rapid decât importurile (10,7 la sută vs 5,5 la sută), dar din cauza unei ponderi mai mari a importurilor în PIB, exportul net a avut o contribuție nulă asupra creșterii economice.

Politica monetară a fost consecventă cu nivelul de țintire a inflației de 5 +/-1.5 la sută. BNM a menținut inflația în intervalul țintă timp de doi ani. Ca răspuns la presiunile deflaționiste din 2013, BNM a relaxat politica monetară, inclusiv prin permiterea unei depreciere moderate. În februarie 2014 masa monetară și creditul acordat economiei s-au majorat cu 26% și respectiv 20%. Ca urmare, inflația a accelerat până la 4,6 la sută către sfârșitul anului 2013 și 5,4 la sută către februarie 2014.

Poziția externă a Republicii Moldova a fost puternică. Deprecierea reală a leului a contribuit la reducerea deficitului contului curent până la 4,8 la sută din PIB în 2013, astfel exporturile și-au menținut competitivitatea prețurilor, iar creșterea importurilor a fost limitată. Influxul remiterilor a atins un nivel record în 2013, determinat în mare parte de țările CSI. Dar, la începutul anului 2014, din cauza încetinirii creșterii în Rusia, dinamica remiterilor e mai slabă. Investițiile străine directe și-au revenit la 2,6 la sută din PIB. Poziția externă a permis BNM acumularea rezervelor în valută, acoperind peste 5 luni de import.

Consolidarea fiscală a continuat în 2013. Ponderea în PIB a cheltuielilor recurente a scăzut. În același timp, Republica Moldova și-a majorat cheltuielile capitale până la 7,1 la sută din PIB în 2013 (de la 4,8 la sută în 2010). Deficitul bugetar a scăzut până la 1,8 la sută din PIB, contribuind la menținerea stabilității macroeconomice. La începutul anului, veniturile fiscale și granturile nu și-au atins țintele, ca rezultat cheltuielile bugetare au rămas în urma nivelurilor planificate.

Perspectiva pe termen mediu

Anticipăm o scădere a creșterii PIB până la 2 la sută în 2014, înainte de accelerarea la 4 - 4,5 la sută în 2015 -2017.

După performanțele deosebite din 2013, se preconizează o creștere modestă în sectorul agricol în 2014, determinând o scădere a creșterii generale. În plus, criza ruso-ucraineană a înrăutățit perspectivele de creștere în Rusia și Ucraina, care sunt printre principalii parteneri comerciali ai Republicii Moldova. Acest lucru se va traduce într-o cerere mai mică de exporturi pentru bunurile și serviciile din Republica Moldova. Cererea inertă de investiții va reduce din potențialul aferent fluxurilor de remiteri din țările CSI (circa 2/3 din total). Începând cu 2015, activitatea economică a principalilor parteneri comerciali, inclusiv UE, își va reveni, permițând o creștere rapidă a exporturilor, remiterilor și investițiilor în Moldova. Către sfârșitul anului 2017, preconizăm o creștere moderată a deficitului contului curent, dar în valori de o singură cifră. În scenariul de bază, fluxurile datoriei externe private și publice vor asigura finanțarea acestui deficit, și vor permite o creștere moderată a rezervelor valutare.

În scenariul de bază, politicile macroeconomice vor rămâne adecvate, însă cu riscuri semnificative evidențiate de volatilitatea mediului extern, sectorul financiar și ciclul politic intern. Politica monetară urmează să rămână prudentă, cu o inflație prognozată în limitele intervalului țintă. Pe termen scurt, politica monetară va avea o poziție mai neutră (comparativ cu relaxarea pe parcursul anului 2013), din moment ce inflația a depășit punctul de mijloc al intervalului țintă. Pe termen mediu, deficitul bugetar va fi menținut sub 3 la sută din PIB. Între timp, riscurile sunt greu de subestimat. Nu poate fi exclusă o încetinire mult mai accentuată în țările vecine din est. Există riscuri semnificative, datorate calității creditelor, lichidității și suficienței capitalului în anumite bănci, dar și datorită capacității actuale a regulatorului. În plus, alegerile parlamentare ar putea devia realizările din domeniul managementului macroeconomic, reducându-i din flexibilitate.

În vederea continuării reducerii sărăciei și promovării prosperității, este esențial ca Republica Moldova să continue implementarea reformelor. În ultimul deceniu, ca urmare a mobilității economice crescute, mai multe gospodării au ieșit din sărăcie decât au redevenit sărace, în rezultat Republica Moldova a înregistrat o reducere esențială a sărăciei, (vezi **Subiectul Special** pentru această problemă privind **Mobilitatea Economică**). În pofida progreselor realizate până în prezent, Republica Moldova trebuie să urmeze un program ambițios de reforme, pentru a asigura convergența cu economiile mai bogate. Prin intermediul Primei Operațiuni de Politici de Dezvoltare, aprobată în luna martie 2014, Banca Mondială va sprijini eforturile autorităților de îmbunătățire a climatului de afaceri, de promovare a stabilității și dezvoltării sectorului financiar, și de îmbunătățire a echității și eficienței cheltuielilor publice. Pentru a avea succes, este esențial să fie continuate reformele inițiate chiar și într-un mediu extern și politic dificil.

Tabelul 1: Principalii indicatori macroeconomici

	2009	2010	2011	2012	2013	2014F	2015F	2016F	2017F
PIB nominal, miliarde MDL	60.4	71.9	82.3	87.8	99.9	107.5	117.8	129.3	141.8
PIB real, % creștere	-6.0	7.1	6.8	-0.8	8.9	2.0	4.0	4.5	4.5
Consum, % creștere	-0.9	9.2	9.4	0.9	5.2	3.1	4.3	5.2	4.8
Investiții Fixe Brute, % creștere	-30.9	17.2	13.0	0.4	3.3	3.5	6.1	7.5	7.4
Exporturi, % creștere	-12.1	13.7	27.4	2.3	10.7	6.1	6.7	6.8	7.4
Importuri, % creștere	-23.6	14.3	19.7	2.5	5.5	3.9	6.4	7.5	7.2
Deflator PIB, % creștere	2.2	11.3	7.2	7.6	4.5	5.5	5.4	5.0	5.0
IPC, % mediu	0.0	7.4	7.6	4.6	4.6	5.3	5.0	5.0	5.0
Balanța contului curent, % PIB	-8.2	-7.7	-11.3	-6.8	-4.8	-7.9	-7.8	-7.7	-7.9
Remiteri, % creștere, USD	-36.2	12.6	18.2	10.8	9.6	3.0	5.0	5.0	5.0
Termeni comerciali (ToT), % creștere	0.1	0.0	-1.4	-0.6	-1.0	-0.5	0.2	0.5	0.1
Venituri bugetare, % PIB	38.9	38.3	36.6	38.0	37.0	38.1	38.0	38.0	38.2
Cheltuieli bugetare, % PIB	45.3	40.8	39.0	40.1	38.7	40.8	39.7	39.4	39.6
Deficitul bugetar, % PIB	-6.3	-2.5	-2.4	-2.1	-1.8	-2.6	-1.7	-1.4	-1.4
Datoria externă, % PIB	80.2	82.3	77.6	82.1	83.3	84.4	83.5	80.0	79.5
Datoria publică și public garantată, % PIB	29.0	31.9	30.3	33.2	32.5	33.1	32.9	32.0	31.5

Sursa: Autoritățile Moldovei, Estimările BM